

CESTA DO BABYLONU

Fantasy
román roku podle
*The Washington
Post*

JOSIAH BANCROFT

JOSIAH BANCROFT
CESTA DO BABYLONU

CESTA DO BABYLONU

BRNO
2019

JOSIAH BANCROFT

Senlin Ascends

All rights reserved

Cover design © Ian Leino / Hachette Book Group

Translation © Aleš Drobek, 2019

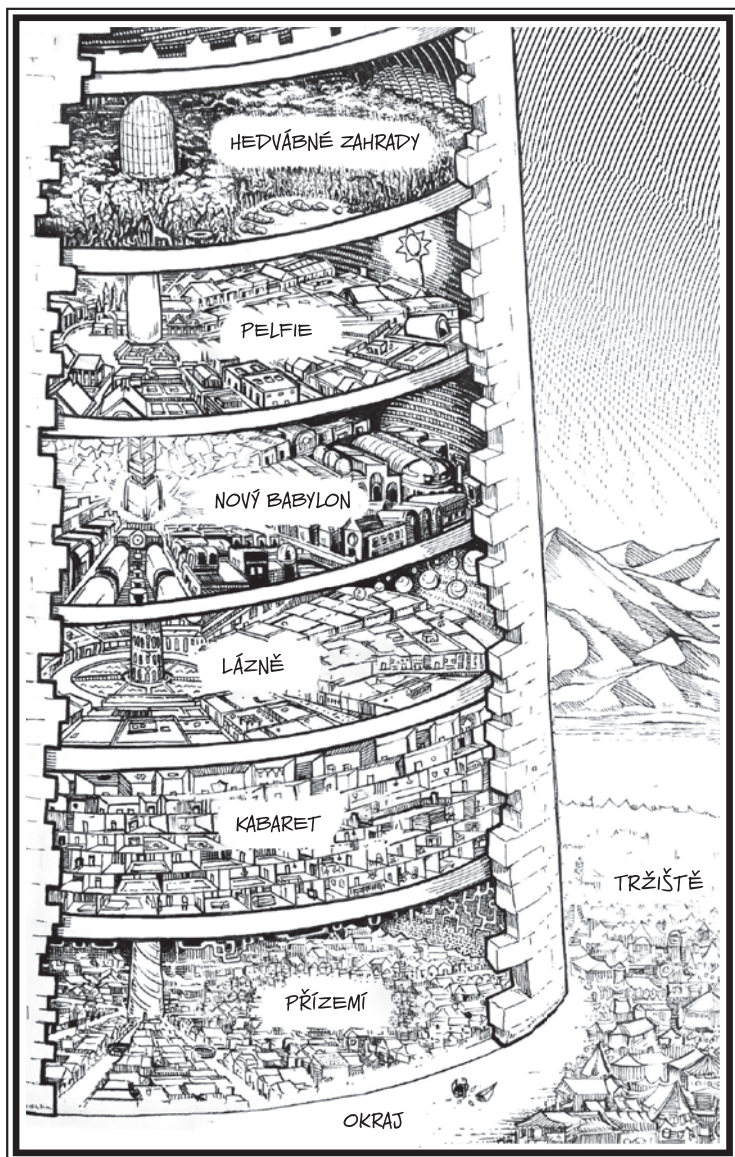
Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2019 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-0112-0 (Formát PDF)

ISBN 978-80-275-0113-7 (Formát ePub)

ISBN 978-80-275-0114-4 (Formát MobiPocket)

Sharon, která se nikdy neztratí v davu

BABYLONSKÁ VĚŽ
mapa nižších prstenců

Babylonské věži se někdy přezdívá „jímka lidstva“. Její nesmírnost, její prstence i záhadné a přepychové výšiny přijdou návštěvníkům neodolatelné. Kroužíme kolem ní jako voda kolem odtoku.

— ÚVOD K OBECNÉMU PRŮVODCI
BABYLONSKOU VĚŽÍ (ČTRNÁCTÉ VYDÁNÍ)

ČÁST I.

PŘÍZEMÍ A KABARET

KAPITOLA PRVNÍ

Babylonská věž proslula hedvábným šatstvem a úchvatnými vzducholoděmi, které se v ní vyrábějí, návštěvníci však objevují i jiný, méně hmatatelný vývozní artikl. Skutečným bohatstvím Věže je fantazie, dobrodružství a romantika.

— OBECNÝ PRŮVODCE BABYLONSKOU VĚŽÍ, I. V

Pobřeží od pouště, z níž jako kel ze zemské tlamy trčela Babylonská věž, dělila čtyřdenní jízda vlakem. Nejprve za okny defilovaly jednotvárné vesnice a pastviny kropenaté tučným skotem a pak začala souprava zdolávat pásma zasněžených hor, kde v hnízdech velkých jako stohy hřadovali kondoři. Již v té chvíli byli dále od domova než kdykoli dříve. Zpět k vyprahlé pánvi je sneslo břidlicové předhůří, které mu připomnělo školní tabuli, a háj vysokých cypřišů, které jí připomněly otevřené deštníky. Rovinatá půda měla barvu rezavého řetězu a na vše sedal všudypřítomný prach. Poušť nebyla ani zdaleka opuštěná. Vlak mířil stejným směrem jako nesčetné karavany, šňůry kol, kopyt a chodidel. Než se ráno přehouplo v poledne, provoz zhoustl natolik, že se jednotlivé pramínky spojily ve veletok. Vlak musel zpomalit na šnečí tempo. Jejich vagon jako by si razil cestu bouřlivým proudem dostavníků, volských spřežení, turistů, poutníků, migrantů a kupců ze všech států velikého národa Uru.

Thomas Senlin a jeho novomanželka Marya hleděli na ten lidský zvěřinec otevřeným oknem svého prosluněného lůžkového kupé. Maryina porcelánově bílá ruka spočívala jako pírkó na Senlinově dlouhých prstech. Hloučkem lidí s kostkovanými šátky na velbloudech procválal nepočtený útvar vojáků s rudými kyrysy na plavých koních. Do tlumeného dunění dvojkolí znělo sloní troubení a na horkých proudech vysoko nad hlavami se k Babylonské věži líně plavily vzducholodě. Balony, které držely lodě ve vzduchu, byly barevné jako májky.

Jakmile se vlak natočil čelem k Věži, novomanželům se ta majestátní stavba ztratila z očí. To však Senlina neodradilo. „O přesném počtu podlaží se učenci prou. Někteří tvrdí, že jich je dvaapadesát, jiní, že až šedesát. Ze země to spočítat nelze,“ pokračoval v litanii popisných údajů, jimiž během cesty svou mladou ženu neúnavně zásoboval. „Jsou i tací, většinou vzduchoplavci a mystikové, kteří prý viděli samotný vršek. Ani jeden to však nemůže nijak dokázat. Někteří dokonce tvrdí, že Věž se ještě pořád staví. Věřila bys tomu?“ Thomase Senlina tato triviální fakta uklidňovala, jako ostatně všechna fakta. Byl to zdrženlivý a přirozeně ostýchavý muž, který z harmonogramů, pravidel a psaných záznamů čerpal jistotu.

Marya svědomitě přikývla, bylo však zjevné, že více ji zajímá lidský cirkus za oknem. Její široké zelené oči vzrušeně přebíhaly od jedné exotické podívané ke druhé. Co Senlin pouze vnímal, ona vstřebávala. Věděl, že Maryu na rozdíl od něj davy a zábava přitahují, ačkoli z domova na ně věru nebyla zvyklá. Podívaná za okny se Isaughu, prosolené rybářské vesnici, již nechali stovky mil za sebou, v ničem nepodobala. Isaugh byl jediný domov, který Marya kdy poznala, vyjma dívčí hudební konzervatoře, na níž čtyři roky studovala. V Isaughu byly dva hostince, karetní klub a radnice, jež v případě potřeby sloužila jako plesový sál. Rozhodně to nebyla žádná metropole.

Marya na sedadle nadskočila, když se v jejich těsné blízkosti nenadále zjevila velbloudí hlava. Senlin, sedící vzpřímeně

a vyrovnaně, se jal svou ženu chlácholit, záhy však sám vyjekl, když zvíře frklo a počastovalo je sprškou teplých slin. Rozhořčen a oloupen o dekorum Senlin velblouda odehnal mávnutím kapesníku.

Čajová souprava, kterou jim před snídání přinesla obsluha, zařinčela. Jakmile strojvůdce zatáhl za brzdu a souprava zastavila, lžičky se v prázdných šálcích rozcinkaly. Thomas Senlin na tuto dovolenou šetřil celou svou kariéru a stejnou dobu ji i plánoval. Na vlastní oči si chtěl prohlédnout zázraky, o nichž tolik četl, a i když věděl, že to pro něj bude zkouška nervů, doufal, že díky své přirozené rozvaze a intelektu vše nakonec zvládne. Odjakživa toužil vylézt na Babylonskou věž, třeba jen kousek, a již se nemohl dočkat. Ačkoli by to na něm zřejmě nikdo nepoznal — obecně působil chladným, odtazitým dojmem a emoce na sobě nedával znát. Právě tak se choval ve škole a jinak to již nedokázal.

Venku jedna vzducholoď plula tak těsně nad zemí, že se její úvazová lana otírala o hlavy pěších a jezdců. Senlin si pomyslel, co asi dělá tak nízko. Snad vzlétla teprve před chvílí? Marya se zasmála a přikryla si dlaní ústa. Senlin jen zíral, jak kapitán divoce gestikuluje směrem ke svým lidem, zřejmě aby rozdmýchali pec a vytáhli nahoru všechna lana. Posádka pracovala rychle, jakýsi dobrodružný mladík se však jednoho lana přesto stihl chytit. Vzduchoplavci jej spěšně vytáhli nahoru; jeho chodidla jen těsně minula nejbližší kočár.

Celá scéna vypadala ze země téměř komicky, Senlinovi se však sevřel žaludek, když si pomyslel, jak se mladík asi cítil, zatímco se na laně houpal tak vysoko nad bezbřehým davem. Ten výjev byl pro něj natolik bizarní, že jej zkrátka vytěsnil z mysli. V *Průvodci* se psalo, že Tržiště je bouřlivé, nevázané místo. Senlinovi to přišlo jako slabé vyjádření.

V životě jej nenapadlo, že někdy pojede na svatební cestu. Vždyť si ani nepomyslel, že by vůbec někdy potkal ženu, která by jej chtěla. Marya byla o deset let mladší, on sám byl však

teprve třicátník, a tak mu jejich nedávný sňatek nepřišel zas tak pozoruhodný. Několik lidí v Isaughu se nad tím však pozastavovalo. Obyvatelé vesnice usazené na útesu nad Nirovým oceánem hleděli podezřívavě na vše, co se vymykalo běžnému rytmu přílivů a rybářských sezon. Nicméně Senlin coby ředitel a jediný učitel místní školy na řeči nedbal. V životě už si jich koneckonců vyslechl víc než dost. Klepy považoval za divadlo nevzdělaných — a neoženil se proto, aby si měli jeho sousedé u snídaň o čem povídat.

Udělal to z ryze praktických důvodů.

Marya se k němu hodila. Byla to veselá, sečtělá dívka. Přemýšlivá, leč nikoli zadumaná, a dobře vychovaná, leč nikoli odměřená. Bez potíží snášela jeho dlouhé hodiny studia a obecné nemluvnosti, kterou si druzí často vykládali jako stoicismus. Senlin měl za to, že Marya si jej vzala pro jeho vlídnost, vyrovnanost a jisté zaměstnání. Vydělával patnáct šekelů týdně, tedy třináct min ročně. Pravda, žádné jmění, k pohodlnému životu to však stačilo. Ale o jednom nebylo pochyb — kvůli vzhledu si ho nevzala. Ačkoli jeho rysy byly samy o sobě ucházející, společně tvořily poněkud roztažený a nesourodý celek. Žáci mu přezdívali „Jeseter“, protože byl útlý, vysoký a kostnatý.

I Marya měla samozřejmě pár výstředních návyků. Při chůzi do města si kupříkladu četla, což mohla doložit mnoha roztrženými sukněmi a odřenými koleny. Nebála se výšek a často vyšplhala na střechu, odkud se dívala, jak se zpoza obzoru noří plachty připlouvajících lodí. Na piano hrála sice krásně, zato nelítostně. Do kláves bušila vši silou a jako bláznivá mořská panna přitom pěla balady a rejdrováky. Její cesta životem byla poseta rozladěnými hudebními nástroji. I přes výstřední povahu ji však většina spoluobčanů obdivovala. V Isaughu platila za okouzující dívku a v místních hostincích byl její hudební styl velmi poptávaný. Nezkrušila ji ani šedivá, zachmuřená zima. A tak potom všechny lehce udivilo, že si vzala Jesetera.

Dnes na sobě měla cestovní šaty — khaki sukni po kolena a prostou bílou blůzu. Vlnité kaštanové vlasy jí přikrývala poněkud výstřední tropická přilba, kterou si Marya přebarvila načerveno. Svého muže tím příliš nepotěšila, nakonec jej však přesvědčila s tím, že ji tak alespoň snadno rozezná v davu. Senlin měl na sobě šedý oblek z tenkého manšestru, který mu sice i na poměry cestovního oděvu připadal trochu neformální, ale Marya prohlásila, že je módní, dokonce i krapet laškovný, a na svatební cestu jako ušitý.

Po boku vagonu příručkoval mrštný kluk v hrubé kozinkové vestě, s prstencovými chleby navléknutými na paži. Senlin si jeden koupil a pak s Maryou seděli a uždibovali teplého pečiva, zatímco se vlak pomalu sunul k babylonskému nádraží, konečné stanici nejedné tratě.

Líbánky museli odložit až na konec školního roku. Senlin si mohl vybrat pohodlnější a šetrnější destinaci, přímořský hotel nebo venkovskou chatu, kde by strávili celý víkend o samotě, jenže Babylonská věž byla mnohem víc než jen turistickým letoviskem. Svým způsobem byla úhelným kamenem celého světa. Senlin v mládí čítal o tom, jakou měrou přispěla k rozvoji divadla a umění, k vědeckému a technologickému pokroku. Elektrizace, která stále platila za přepychový artikl, jenž byl k vidění jen v těch největších městech Uru, prý v nejvyšších patrech proudila zcela volně. Věž byla majákem civilizace. Jedno staré přísloví pravilo: „Zem netřeše Věží, nýbrž Věž zemí.“

Vlak se konečně zastavil, ačkoli nádraží za okny ještě neviděli. Do kupé nakoukl průvodčí a oznámil jim, že zbytek cesty budou muset dojít pěšky. Trať je prý dočista ucpaná. Nepřekvapilo je to. Po čtyřech dnech houpavé jízdy se jim navíc představa procházky zalíbila. Senlin sbalil obě jejich zavazadla — šitý kožený vak s jeho svršky a Maryin skromný lodní kufr s rozměrnými kolečky na jedné straně a madlem na druhé. Prohlásil, že je oba zvládne nést sám.

Zatímco Marya potahovala za horní okraj svých hnědých kožených bot a upravovala si sukni, Senlin si zopakoval tři klíčové rady, o nichž se dočetl ve svém výtisku *Obecného průvodce Babylonskou věží*. Zaprvé, hlídejte si peníze. (Než vyrazili na cestu, nechali si u místního krejčího zhotovit tajné kapsy, on na pasu kalhot, ona na lemu sukni.) Zadruhé, nedávejte nic žebrákům. (Akorát je tím povzbudíte.) A konečně, nevzdalujte se svým společníkům z dohledu. Zatímco spěchali uličkou potaženou zlatým kobercem, Senlin požádal Maryu, aby všechny tři body odříkala. Dívka poslechla, třebaže si neodpustila špetku humoru.

„Pravidlo čtyři, nelíbejte se s velbloudy.“

„To se nikde nepíše.“

„Vykládej to velbloudům!“ poskočila si Marya do kroku.

Ani jednoho z nich však *Průvodce* nepřipravil na výjev, který se jim naskytl, jakmile sešli ze schůdků vagonu. Dav se kolem nich semkl jako ztuhlé želé. Nejprve se sotva dokázali hnout. Senlin se odrazil od holohlavého muže s obřím pytlem konopí přes rameno a železným obojkem kolem krku a vrazil do ženy s krhavýma očima. Ta jej s pijáckým smíchem odstrčila a vnořila se do močálu těl. Nad hlavami jim proplula klec s vyplašenými kanárky a na ramenou jim přistála hrst ohavně páchnoucího peří. Ze stran se o ně jako obří kuličková ložiska otřely boky tuctu černě oděných žen, poutnic jakési ezoterické víry. Protlačily se kolem nich nemyté děti nesoucí tácy s parfémovanými ubrousky, větrníky na hraní a kandovaným ovocem; všechny byly navzájem svázané dlouhým lanem. Kromě železniční tratě neviděli žádnou silnici ani chodník, žádné dláždění ani obrubníky, pouze rezavě rudou udusanou půdu pod nohama.

Všechno to bylo tak nesmírné a zdrcující, že Senlin na okamžik ztuhl jako mrtvola. Štěkání prodejců, pleskání celt, chrastění postrojů a brebentění desítky tisíc neznámých hlasů tvořilo zvukové pozadí, které bylo možné pouze překřičet. Marya se chytila Senlinova opasku a tím jej vytrhla z omráčení.

Lehce jej zezadu poštouchla. Senlin věděl, že nemůže zůstat na místě. Nadechl se a udělal první krok.

Vtáhl je do sebe labyrint kupeckých stanů, prodejních vozíků a rozvrzaných stolů. Půdorys uliček mezi stánky připomínal dětské klikyháky. Odevšad trčely provizorní bambusové krokve, prohnuté pod vahou jutových rohoží, a na nich visely věnce cibulí, děrované plechové svítlny a pletené kožené opasky. Většinu nebe zakrývala plachtová stínidla s pestrobarevnými pruhy, ačkoli slunce o sobě dávalo vědět i ve stínu. Suchý vzduch byl horký jako čerstvý popel.

Senlin postupoval dál s nadějí, že případně na pěšinu nebo rozcestník. Nedočkal se ani jednoho. Místo aby si namáhavě razil vlastní cestu, využíval chvilkových skulin, které se v davu otvíraly. Když takto urazil snad sto kroků, dočista zapomněl, kudy vede trať. Zalitoval, že se od ní odchýlil. Mohli po ní dojít až k hlavnímu nádraží. Znepokojilo jej, jak rychle se nechal zmást.

Přesto se tu a tam otočil a věnoval Marye úsměv. Ten její ani na chvíli nezakolísal. Nebyl důvod dělat jí s drobnými komplikacemi starosti.

Kousek před ním stál chlapec, nahý do půl těla, a vějířem odháněl mračna much od poražených jehňat a králíků zavěšených na hácích. Mouchy a nasládlý zápach, který se linul z řeznického stánku, vytvářely v davu proláklinu, a tak si Senlin s Maryou mohli chvíli odpočinout, i když se jim z toho aromatu zvedal žaludek. Senlin postavil Maryin kufr na zem a otřel si kapesníkem zátylek.

„Rušno tu je, jen co je pravda,“ odfoukl si. Doufal, že to neznělo tak nervózně, jak se mu zdálo. Ale Marya si toho ani nevšimla. S užaslým výrazem na své pohledné tváři hleděla na cosi nad Senlinovou hlavou.

„To je krása,“ vydechla.

Trhlinou v markýze nad nimi prosvítala modř a tam v dálce, jako pilíř nebe, se tyčila Babylonská věž.

Její stěna sestávala z kropenatých úseků bílé, šedé, rezavé, béžové a černé, které prozrazovaly rozličné druhy použitého kamene a cihel. Nepravidelné zbarvení Senlinovi připomnělo želvovinovou kočku. Silueta Věže byla architektonicky nevýrazná. Vypadala jako promáčknutá, žebrovaná hlaveň kanonu, byla však zdobená velkolepými vlasy, z nichž každý byl vyšší než dům. Vršek Věže se utápěl v hustých mracích. *Obecný průvodce* tvrdil, že vyšší patra jsou nepřetržitě zastřena — lidé s oblibou debatovali o tom, zda Věž mračna vytváří, nebo jen přitahuje. Ať už to bylo jakkoli, její vršek ze země nikdo nikdy nespátlil.

Průvodce Senlina vůbec nepřipravil na tu nesmírnost stavby. Zikkuraty Jižního Uru a citadely Západních rovin vedle ní vypadaly jako modely, které si děti stavějí z kostkového cukru. Věž se budovala tisíc let. Podle některých historiků i déle. Senlinovi z okolního ruchu a posvátné bázně přejel mráz po zádech. Marya mu povzbudivě stiskla ruku a on se napřímil. Byl koneckonců ředitelem školy, pilířem skromné obce. Sice je ještě čekala tlačenice, ale jakmile dojdou k Věži, dav prořídne. Budou se moct trochu protáhnout a téměř zaručeně se ocitnou v poněkud lepší společnosti. Za pár hodin už budou popíjet pivo v nějakém střídmém, leč přívětivém hostinci ve třetím patře — místní mu říkali Lázně —, přesně jak si naplánovali, a z pohodlné výšky budou shlížet na to hemžení pod sebou.

Alespoň už věděli, kterým směrem se mají tlačit.

Senlin navíc objevil účinnější způsob postupu davem. Zjistil, že není radno zastavovat se a dělat přestávky a že cesta lépe odsypá, dere-li se kupředu odhodlaně a pevně. I Marya po několika minutách nabyla sebevědomí a pustila se jeho opasku, což oběma chůzi značně usnadnilo.

Zanedlouho se ocitli v jednom z mnoha oděvních bazarů rozestetých po celém Tržišti. Na větvoví věšáků a šňůr se nabízely krajované šaty, vyšívané propínací zástěry a košile s manžetovými rukávy. Ke koupi zde byly obleky všech barev, od pávově modré po narcisově žlutou. Z bambusových žebříků visely jako

kůže cizokrajných hadů ženské punčochy. Nejbližší stůl se prohýbal pod závějí pečlivě složených kapesníků.

„Nechtěla bys něco na sebe?“ křikl Senlin Marye do ucha. „Večery jsou tady teplejší, než jsme zvyklí.“

„Ráda bych nějaké šaty,“ odvětila Marya a sundala si svou tropickou přilbu, zpod níž zasvítily poněkud zplihlé bronzové vlasy. „Něco pohoršlivého.“

Senlin se zachmuřil, aby zamaskoval překvapení. Tušil, že takto spolu na svatební cestě flirtují i spořádané páry, ale přesto jej to zarazilo natolik, že nedokázal zareagovat v podobně hravém duchu. „Pohoršlivého?“

„Neboj, tví záci se nic nedozví. Jen bych si doma na prádelní šňůru občas ráda pověsila něco skandálního.“ Marya mu přeje-la prstem po paži, jako když se zapaluje sirka. Senlin zneklid-něl. Před nimi se prostíraly akry stánků přetékaících ženským prádlem. Senlin široko daleko neviděl jediného dalšího muže.

Patnáct let žil jako svobodný mládenec, a tak mu chvíli trvalo, než si zvykl na Maryiny spodničky ve své ložnici. Po-hled na dívčí prádlo, navléknuté na sloupcích postele a klikách dveří jeho svatyně, jej zprvu dosti šokoval. Ovšem v té záplavě nočních košilek, župánků, korzetů, punčoch a podprsenek, jíž se probíraly tisíce neznámých žen, jej svíral stále větší stud. „Raději zůstanu tady u zavazadel.“

„A co tvá pravidla?“

„Nasaď si na hlavu tu svou červenou misku a já tě snadno zmerčím odkudkoli.“

„Jestli se zatouláš, setkáme se na vrcholku Věže,“ odvětila Marya dramaticky.

„Žádný vrcholek. Sejdeme se znovu tady, vedle toho stánku s ponožkami.“

„Ty jsi ale romantik!“ odušila Marya a protáhla se kolem dvou silnějších žen v modrobílých šatových zástěrách, které byly v módě před mnoha lety. Senlin si pobaveně všiml, že ženy jsou k sobě u pasu přivázané tlustým jutovým provazem.

Zeptal se jich, zda jsou z východu, a ony uvedly název rybářské vesnice nedaleko Isaughu. Vyměnili si pár obvyklých nostalgických povzdechů, typických pro obyvatele pobřeží — o východech slunce, mořských hvězdicích a příjemném mumláni nočního příboje —, načež se jich Senlin zeptal:

„Jste tady na dovolené?“

Ženy odpověděly jemným mateřským úsměvem. Senlin se zastydl. „My už máme dovolenkový věk za sebou,“ odvětila mladší žena.

„A to všude chodíte přivázané k sobě?“ Do hlasu se mu vloudil nádech posměchu.

„Ovšem,“ přikývla starší žena. „Od chvíle, co jsme ztratily nejmladší sestru.“

„To je mi líto. Zemřela nedávno?“ optal se Senlin vážně.

„Doufáme, že stále žije. Ačkoli kdoví. Neviděli jsme ji už tři roky.“

„Třeba se mezitím vrátila domů,“ pokrčila rameny mladší žena.

„Jen tak by nás neopustila,“ opáčila ta starší tónem, z něžž bylo znát, že se o tom nepřou poprvé.

„To je od vás odvážné, že jste přijel sám,“ změnila téma mladší žena.

„Děkuji, ale já nejsem sám.“ Senlina hovor omrzela, a tak se natáhl po kufru za sebou. Nahmátl však jen vzduch. Nechápal, jak se otočil jako na obrtlíku. Pohledem přelétl nejprve okolní zem a pak zástup prázdných, netečných tváří, které ho míjely. Maryin kufr byl pryč. „Ztratil jsem zavazadlo,“ prohlásil Senlin.

„Kupte si pevný provaz,“ řekla starší žena a popleskala jej po bledé tváři.

KAPITOLA DRUHÁ

Zkušení zákazníci budou na Tržišti, které se rozlévá na úpatí Věže, jako ryby ve vodě. Během smlouvání se nebojte naoko odejít. Taktický ústup vám může dopomoci k výhodné ceně.

— OBECNÝ PRŮVODCE BABYLONSKOU VĚŽÍ, I. IV

Senlin seděl na pískovcovém balvanu na úpatí Věže a pojídal pistácie, které si koupil ke snídani. Pálily jej popraskané rty. Mezi pistáciiovými skořápkami na zemi poskakovali drobní hnědí ptáčky a vyzobávali zapomenuté kousky oříšků. Senlin tento druh nepoznával. Před několika hodinami si koupil něco k pití — naběračku vody, která stála stejně jako panák dobré brandy —, ale teď už měl zase žízeň.

Měl s sebou malý zápisník, aby si mohl jako správný amatérský antropolog dělat záznamy, od výstupu z vlaku jej však neotevřel. Nic z toho, co se mezitím událo, se do historických analů nehodilo. Ve svěšené ruce se mu houpal otevřený vý-tisk *Obecného průvodce* a vedle něj se vršil neuspořádaný štos ženského prádla. Senlinovi se vyčerpáním točila hlava a třásly prsty. Kdyby si teď lehl na vyhrátou zem a zavřel oči, ihned by usnul. A tak raději seděl.

Uběhly dva dny od chvíle, co vystoupili z vlaku, co skrz potrhanou markýzu poprvé zahlédli Věž, co se Marya otočila a se smíchem šla nakupovat šaty. Nějaké pohoršlivé.

Babylonská věž se před ním nadýmala jako náhorní plošina, útes, který jako by neměl konce. Kromě klenutého vstupu, jenž zel v hlubokém, stinném tunelu asi sto metrů od něj, nenarušovalo spodní patro Věže jediné okno ani římsa. Výše Senlin rozeznával několik špičatých struktur, které z Věže čnely jako trny ze starého růžového keře. Lnuly k nim vzducholodě, jejichž gondoly na tu vzdálenost vypadaly jako mšice. Senlin usoudil, že jsou to vzdušná mola. Dočetl se, že většina pater, neboli prstenců, má hned několik takových mol. Že se sem s Maryou nedopravili vzducholodí! Leteckou dopravu si však nemohli dovolit — za dva lístky by Senlin utratil téměř celý svůj roční plat. A navíc byl náchylný k mořské nemoci. V Isaughu si jej za to lidé často dobírali — ředitel školy v rybářské vesnici se neodvážil na moře. Senlin nechtěl polovinu svatební cesty strávit přehnutý přes zábradlí vzducholodě a zkrápět krajinu pod sebou obsahem svého žaludku. Navíc procházka k jejich hostinci v Lázních patřila k dobrodružství a Marya se na ni těšila.

Náhle si na cosi vzpomněl. Nadskočil přitom tak, že se málem svezl z balvanu. Z ruky mu vyklouzl papírový pytlík s pistáciemi; bledé oříšky se rozkutálely po udusané rudé zemi.

Věděl, že je má, přesto však začal nadějně prohledávat postranní kapsu svého vaku. Nahmatal náhradní pera, kartáč na sako a prázdné pohlednice, až se mu dlaň konečně sevřela kolem páru vlakových jízdenek.

Bohužel měl i tu její.

Ztráta Maryina zavazadla jej tehdy na okamžik vyvedla z míry. Zabořil se do davu prodejců a turistů, aniž tušil, kterým směrem zloději zmizeli. Netrvalo však dlouho a musel se smířit s tím, že se se zavazadlem už nikdy neshledá. Vrátil se na původní místo — byl si téměř jist, že stánek s ponožkami je týž, u něžž se měli potkat s Maryou — a strávil tam první odpoledne a první noc svých líbánek v Babylonu, vsedě, dočista sám. Říkal si, že sem Marya zajistě trefí. Upínal se k tomu, že je mužem vyrovnaným, racionálním, a občas dokonce i optimistou. Nejde

ostatně o žádnou velkou komplikaci. Snad se z toho nakonec vyklube dobrodružství, o jakém si budou ještě dlouho vyprávět. Marya se mu určitě vrátí.

Jenže onu noc se okolní stánky jeden za druhým složily a zboží odvezli velbloudi a muly, sáně a povozy. Ráno přijeli noví prodejci. Kolem Senlina vyrostly nové markýzy a stoly a půdorys uliček, jakož i výřez oblohy nad ním, se proměnily k nepoznání. Senlin už chápal, proč v *Obecném průvodci* nenašel mapu Tržiště. To už by mohl někdo rovnou zkusit nakreslit diagram zítřejšího západu slunce. Tržiště se neustále měnilo a přeskupovalo. Když na místě stánku s ponožkami začal kdosi jiný prodávat petrolejové lampy, Senlin si uvědomil, že k němu Marya nikdy netrefí. Nemělo smysl tady dál zůstat.

Dalšího dne se pustil do systematického pátrání, počínaje tím, co zbývalo z okrsku s hedvábím, kde Marya zmizela. Chodil ve stále širších kruzích a od každého prodejce si koupil hedvábnou spodničku nebo punčocháče, zkrátka nějakou drobnost, aby upoutal jeho pozornost a mohl se jej vyptat na ženu v červené přilbě. Alespoň mohl uvést jasné poznávací znamení — Marya byla nakonec prozíravější, než tušil. Po celodenním pátrání měl plnou náruč ženského prádla, ale o Marye se nic nového nedozvěděl. Obchodníky s šaty vystřídali hrnčíři a původní místa stolů s hedvábím si přisvojily regály s kameninovým nádobím.

Tam, kde byly markýzy a stany nejřidší, Senlin šplhal na sudy a bedny a pohledem propátrával okolní dav; byl si jist, že by Maryu rozeznal stejně snadno jako kardinála ve hloží. V okolním davu však nevynikal vůbec nikdo. Téměř bezděky se během pátrání sunul blíž a blíž Věži, která byla nakonec mnohem dál, než se mu zdálo. Anebo se jí předtím vzdálil. Už si přesně nepamatoval.

Hodiny druhé noci uplývaly do ztracena a v Senlinovi narůstal chaos a neklid. Další den se jen tak potloukal a volal ji jménem. Kdykoli zahlédl kousek červené, přeskakoval stoly,

vrážel do zákazníků a z plna hrdla volal: „Maryo, Maryo!“ Po každé však našel jen muže v rudém fezu nebo chlapce s červeným lampionem na holi nebo červenou příkrývku vykukující zpod koňského sedla.

Na paniku nebyl zvyklý a nevěděl ani, jak se utěšit, když se jej zmocní zoufalství. Jejich líbánky byly v troskách, o tom již nebylo pochyb. Pro přátele si budou muset vybájit nějakou pohádku a on samozřejmě Marye všechno vynahradí nějakým klidným víkendem na idylické chatě, ale ona si po zbytek manželství stejně bude pamatovat, jaké útrapy zakusili na své svatební cestě. Nebyl to vůbec slibný začátek.

Všude, kam se podíval, Senlin viděl dvojice přivázané k sobě provazem. Kvůli pavučině pout se davem prodíralo o to hůř. Pročpak *Průvodce* tuto nespornou zajímavost opomněl? Vezměte si s sebou pevný provaz.

Senlin vložil jízdenky mezi stránky *Průvodce* a proklel se, že jí tu její nedal. Bylo to krátkozraké. Pomyslel si, zda má Marya dost peněz na koupi nové, a v duchu provedl pár rychlých výpočtů. On měl sedm min, šestnáct šekelů a jedenáct pencí a ona, pokud ji někdo neokradl, by měla mít zhruba stejně. Návrat do Isaughu by i třetí třídou stál nejméně deset min. Kdepak, nestačilo jí to ani náhodou. Neměla se odsud jak dostat.

Kolem Senlinova vyhlídkového balvanu ztěžka prošel vyzábělý stařec, holohlavý a nahý do půl těla, s pytlem přes rameno. Po zádech mu tekly černé potoky potu smíšeného s uhelným prachem. Starý otrok, shrbený a vetchý, upíral zrak na podpatky vybrané oděného turisty před sebou. Oba šli v zástupu poutníků, který se valil ke vstupu do Věže. Kromě Senlina bylo bezprostřední okolí spodního prstence nápadně vylištěné. Tato země nikoho se táhla na sto kroků od úpatí Věže. Nedovedl si vysvětlit, proč je tam tolik volného místa, zatímco Tržiště praská ve švech.

„Ztratil jste se?“ houkl na něj zpod pískovcového balvanu nějaký mladý muž.

„Proč se ptáte?“ opáčil Senlin. Mladík proti slunci mhouřil oči a jeho husté tmavé vlasy se leskly olejem. Měl široká ramena, podsaditou postavu a úzký pas akrobata a jeho plet měla sytý olivový nádech, který podtrhoval zlaté flíčky v jeho očích.

„Na Okraji moc lidí neposedává. Ten balvan tady...“

„Není doufám posvátný?“

„Leda jako náhrobní kámen. Spadl před pár dny, někomu přímo na hlavu.“

„Spadl odkud?“ zhrozil se Senlin. Mladík místo odpovědi jen ukázal vzhůru.

Rozrušený Senlin se nemotorně spustil na zem. „Tomu nerozumím,“ oprášil si kalhoty a narovnal sako. „Babylonská věž je nejstabilnější stavba na světě. Sedí na žulovém masivu. Přece z ní nebudou padat balvany jako žaludy z dubu. Vždyť je to stavitelský zázrak!“ Senlin na zdůraznění svých slov zamával mladíkovi před nosem výtiskem *Obecného průvodce*.

„Inu, zázrak to je, což o to. Akorát nám občas hodí malý zázrak na hlavu. A pak je fuk, jestli z druhého nebo dvaadvacátého patra. O hlínu Okraje to zaduní pokaždé stejně. Být vámi, tak jdu prodávat o kousek dál.“

S tímto poznatkem se Senlin během svého studia nikdy nesetkal a nic podobného ani neučil své žáky — to byly vždy jeho oblíbené hodiny. Pokaždé na tabuli nakreslil schéma Věže a sítě železničních tratí, které se k ní sbíhaly. Žákům vyprávěl o mlhavé historii Věže, o ctihodných dějepiscích, kteří se přeli o jejím stáří, o původních architektech, vnitřním politikaření a jejím účelu. Učil samozřejmě i o Lázních, které se proslavily svými léčebnými procedurami a kam slíbil vzít Maryu. „O Věži jsem přečetl desítky knih, ale o žádném Okraji jsem jaktěživ neslyšel.“

„Možná máte zastaralé knihy.“ Úsměv mladíkovi však zase povadl, když mu jej Senlin neopětoval. „Já jsem Adamos Boreas. Pro vás Adam.“ Senlin potřásl jeho silnou rukou a také se představil. Mladíkův zralý tón a sebevědomí působily odzbrojujícím

dojem. Místo vousu měl sice stále jen směsici řídkého chmýří a tužšího strniska, jinak ovšem vystupoval dočista dospěle. „Vidím, že děláte do hedvábí.“ Adam kývl bradou k hromádce ženského prádla, která stále spočívala na vršku morbidního balvanu. Po jedné straně visely černé hedvábné punčochy.

Senlin se zarděl a prádlo spěšně posbíral do náruče. A jeho zahanbení se ještě prohloubilo, když prohlásil: „Ty jsou pro mou ženu.“

„A kde ji máte?“ rozhlédl se kolem sebe Adam.

Senlinovi připadalo, že má jazyk suchý a toporný jako kožený opasek a že pokud polkne, určitě se zadáví. Za trochu vody by dal jmění, avšak horší než žízeň bylo přiznání, které mu uvízlo v oteklém hrdle. Připadal si jako onen první den, kdy stanul před třídou — jako podvodník. Co je to za manžela, který na trhu ztratí vlastní ženu?

Pod paží sevřel hromádku hedvábného prádla, Adamovi věnoval krátký, zkroušený úsměv a prohlásil: „To je náhoda, že o ní mluvíme. Zdá se totiž, že se mi ztratila.“

KAPITOLA TŘETÍ

Spokojení turisté se ubírají těmi nejširšími, nejrušnějšími cestami, učí se z chování druhých a nemluví příliš nahlas. Je nebezpečné razit nové cesty, když k cíli již vede jedna tak přímá.

— OBECNÝ PRŮVODCE BABYLONSKOU VĚŽÍ, I. VI

Lůžko v jejich kupé bylo sotva tak široké, aby se na něj oba vešli. Museli se na sebe tisknout rameny a na dosah přitom měli strop. Do kupé pronikalo mihotavé světlo měsíce, cezené přes vršky horských borovic, a vagon se houpal měkce jako kolébka.

Senlin byl na manželství ve všech ohledech zcela nepřipraven. Do vínku mu nebyla dána ani dostatečná představitivost, ani srdečnost, jakou si takový důvěrný svazek žádá. A tak ležel na zádech jako ryba vyplavená na břeh, jeseter naprázdno polykající vodu. Na pomoc měl přitom měsíc, houpavou kolébkou i soukromí, vše potřebné k romantické chvíli, ale on nic. Tonul v močálu příležitostí.

Marya ležela na boku, podepřená na lokti, a sledovala jej, jak zírá do stropu. Vypadalo to, jako kdyby spal s otevřenými očima. Na líc mu přitiskla prst a vytáhla mu jeden koutek úst do poloúsměvu, ve snaze vykresat v něm jiskru života. Zatahala jej za lalečky, lehce jej kousla do ramene a foukla mu na krk. On však dál ležel jako pařez, akorát tu a tam ucukl.

„Pověz, Tome, jak hluboká je studna pod Věží?“

Senlin polkl a v krku mu zakuňkalo jako žábě. „Šest tisíc stop, pokud si pamatuju.“

„Šest tisíc! Kdyby měla studna takovou šířku, že by do ní Věž mohla vklouznout...“

Senlin ji koktavě přerušil: „Nesmysl. Studna by se zhroutila, sotva by...“

Marya však pokračovala hlasem sotva silnějším než šepot: „Ale kdyby přece jen byla dost široká, vešla by se do ní Věž celá?“

Senlin se zamyslel. „Tak možné to je, tedy pokud má šedesát pater, po stovce stop...“

„Je to možné?“ hlesla Marya a její ústa se téměř dotýkala jeho zardělého ucha.

„Ano,“ přikývl Senlin. A měsíc problikával skrz osiky a borovice a vagon se houpal ze strany na stranu a vezl je stále dál od známého světa.

Tmavovlasý mladík sklopil hlavu, účastně či možná rozpaky. Senlin natahoval krk tak zoufale, že mu šly vidět obratle. „Jestli vás to utěší, tak nejste sám, kdo někoho ztratil.“

Senlin odhadoval, že Adam je buď domorodec, anebo návštěvník tak dlouhodobý, že už je v podstatě usedlíkem. Na obyčejného turistu toho věděl příliš. „Doufal jsem, že tudy dříve či později projde. Vy jste asi neviděl mladou ženu s červenou tropickou přilbou?“

„To jste mi toho moc neřekl.“

Bylo to poprvé, co se Senlin o své ztracené ženě rozpovídal. Až dosud se jeho vyptávání setkalo jen s lhostejným mávnutím ruky či pokrčením ramen. Více podrobností sice prozrazoval nerad, ale naděje nakonec převážila nad opatrností: „Je vysoká zhruba jako vy. Štíhlá, bílá, kaštanové vlasy. Hezká.“

„Zavazadla žádná?“ zeptal se Adam a Senlin zavrtěl hlavou. „Asi ve vašem věku?“

Senlin zaváhal. „Mladší.“ Na zem mezi ně slétl drobný ptáček s tmavým ocasem a nevzrušeně začal zobat do rozku-

tálených pistácií. „Černěnka,“ ukázal na něj Senlin. Byl rád, že může na okamžik změnit téma. „Četl jsem, že je to velmi odhodlaný druh. Nebojácny.“

Adam, jako by chtěl ptáčka vyzkoušet, k němu přisunul nohu. Ten mu hbitě vyskočil na botu a hned zase hop, zpátky na rudý písek. Adam si pobaveně odfrkl. „Vy jste amatérský ornitolog?“

Senlin zavrtěl hlavou. „Jen rád čtu o přírodě. Na vlastní oči jsem černěnku ještě neviděl.“ Přišlo mu, že mladík si jej zkoumavě prohlíží, jako by si jej nějakým způsobem měřil.

„V našich Ztrátách a nálezech jste už asi byl,“ řekl Adam, ale když spatřil Senlinův nechápavý výraz, dodal: „Kdo se ztratí, tam může nechat zprávu.“

Senlin se rozjasnil. No ovšem! V takovém blázinci se někdo ztratí určitě každou chvíli. Bylo jen logické, že tady někde bude místo, kde se lidé mohou znovu shledat. „Zavedete mě tam?“

„Klidně,“ pokrčil rameny Adam. „Ale nebude vám to k ničemu.“

„Uvidíme,“ odvětil Senlin a schoval si *Průvodce* do vaku. „Vzhůru,“ zavelel.

Sledoval Borease k úpatí nesmírné Věže lehkým, nadějným krokem. Mladík na jeho pokyn zareagoval stejně ochotně jako jeho žáci ve třídě. Snad z něj jednou přece jen něco bude.

Okraj byl pustý jako solná pánev, rovný jako žehlička a téměř stejně horký. Slunce jako by tady svítilo nejen z nebe, ale i ze země.

Když Senlin Věž poprvé zahlédl skrz houpavé okno svého kupé, ze vzdálenosti mnoha mil, vypadala jako tmavý škrábnec na modré čočce oblohy. Teď spíš připomínala konec světa, jako by někdo zem a gravitaci a veškerou přírodu zvedl vzhůru jako koberec. Na Tržišti se střídala dvojí noc — ta běžná a podivná šero stínu Věže. Měli štěstí, že k masivu kráčeli ve slunci, ačkoli hranice stínu se k nim blížila jako ručička nestvůrných slunečních hodin. Za několik minut padne druhá noc.

Boreas zavedl Senlina k jedné straně brány, kde byl provoz přirozeně řidší. Po celém obvodu Věže klečeli lidé, s nosem téměř přilepeným na stěně. Vypadali jako poutníci, kteří se modlí ke svatyni. Průčelí pokrývaly listy a útržky papíru, tak vysoko, kam až lidská ruka dosáhla. Vybledlé cáry obalovaly celé úpatí jako tlustá vrstva papírmaše.

„Nebojí se, že jim na hlavu spadne balvan?“ ukázal Senlin na čtenáře.

„Některá nutkání jsou silnější než strach,“ odvětil Boreas.

Chvilí trvalo, než Senlinovi došlo, že ta nekonečná stěna papírů jsou Ztráty a nálezy. Vytušil, že Boreas čeká na jeho reakci. Přestože jej naděje znovu opouštěla, narovnal ramena a vystrčil bradu, jako to dělával před tabulí. „Nepřekvapuje mě, že jich je tady tolik. Zřejmě je to podobné po celém obvodu Věže?“

„Já ji nikdy neobešel dokola, ale asi ano,“ přikývl Adam.

„Ovšem. A tito lidé riskují smrt rozdrčením, protože hledají zprávy svých ztracených blízkých.“ Senlin se naklonil a přečetl si jeden čerstvější lístek. Z precizní kurzívy bylo znát, že autorem je někdo vzdělaný. „Roberte, vracím se sama. Setkáme se doma. S láskou K. Proffetová.“ Hned vedle byla další zpráva, napsaná poněkud hruběji tužkou. „Drahá Lizzy. Čekám na tebe každý den v poledne u Soví brány. Nad hlavou držím tvůj žlutý deštník. Tvůj milující muž Abraham Weiss.“ A na dalším lístku jen stálo: „Chu Luo, přenechávám tě novému životu. Nehledej mě. Tie Luo.“

Senlin četl další a další a další. Nosem přejížděl od jednoho projevu naděje či zlomeného srdce k sousednímu. Cítil, jak v něm sílí potřeba, nutkání přečíst aspoň ještě jednu zprávu. Třeba bude vyvedená jejím rukopisem. Anebo ta další.

Brzy si však uvědomil, že by tady mohl strávit zbytek života a stejně by lístek od Maryi nemusel najít. Třeba jeho žena žádný ani nevyvěsila, anebo ano, ale záhy jej někdo překryl svým.

Z obsahu zpráv pak vyplynula ještě znepokojivější skutečnost. Senlinovi vůbec poprvé došlo, že ztráta Maryi nemusí být jen pouhá komplikace. Třeba ji už nikdy nenajde. Jeho žena může dokonce přijít o život, v důsledku nějaké choroby nebo násilí. A nebo si najde nový život, provdá se za jiného, mladšího... někoho, kdo ji tak snadno neztratí. „Je to marné,“ zamumlal Senlin.

Boreas usoudil, že jeho vytáhlý společník má na mysli nedohlednou šíři Ztrát a nálezů, a prohlásil: „Já tady taky strávil nejednu chvíli.“

„Vám se taky někdo ztratil?“

„Má sestra, Voleta.“

„Kdy?“

„Už to budou dva roky a měsíc.“

„Panebože.“ Na Senlina šly mdloby. Bez varování se mu podlomila kolena a on se neohrabaně sesul do podřepu, zády opřený o Věž. „Co místní úřady? Správci? Kdo dohlíží na trhy?“

„Bloumá tu pár konstáblů. Občas člověk připadne na muže v khaki uniformě, ale kolikrát je to akorát bandita, který uniformu štípl nebo koupil. A ani pravým konstáblům není radno věřit. Osobně znám víc než pár lidí, které konstáblové ztloukli a okradli.“ Adam si promnul zátylek a Senlin si všiml kruhové jizvy na spodní části jeho předloktí. Byl to tak dokonalý kruh, jako by jej někdo obkreslil kroužátkem.

„Takže Věži nikdo nevládne?“

„Uvnitř je to trochu lepší, hlavně ve vyšších patrech. V mnoha prstencích se o vymáhání zákonů starají mocenské skupiny různého druhu.“

Žena s temnými kruhy pod očima, která dosud zkoumala stěnu vedle Senlina, začala číst cosi nad jeho hlavou, jako by jej vůbec nevnímala. Senlin musel kousek popojít po čtyřech, aby mohl vstát. Žena měla ve tváři tak prázdný výraz, jako by ji očaroval hypnotik. Senlin ji nejprve politoval, ale pak se v něm vzedmulo odhodlání. Musel se z té apatie, která se jej zmocnila

po Maryině zmizení, vymanit. Posledních pár dní jen pobíhal sem a tam bez nejmenší rozvahy, což se mu vůbec nepodobalo. Nejprve situaci nebral dostatečně vážně a následně se nechal vést panikou. Chce-li se s Maryou ještě někdy shledat, musí se začít spoléhat na rozum, na svou schopnost vnímat a analyzovat. Nebyl přece tak bezbranný jako tato nebohá ženština, která tady plýtvala životem pročitáním seznamu ztracených. Stačilo, aby zapojil důvtip, a odvaha už přijde sama. Prozatím však musel začít myslet.

Jak se asi Marya zachovala, až odezněl úvodní šok? Zpáteční jízdenku neměla a musela se sama prodírat bludištěm prodejců a kapsářů. Nepochybně by se pokusila najít bezpečnější útočiště. Naštěstí nebyla bez prostředků. V pasu své sukně měla všité nějaké peníze — sice byla bez majetku, ale stačilo to na dočasné přístřeší a stravu. Tržiště žádné stálé ubytování nenabízelo a Senlin pochyboval, že by si Marya pronajala stan. Bylo proto logické, že prošla branou do Věže — ostatně věděla, že měli v plánu nocovat ve třetím patře, tedy v Lázních. Konkrétní hotel zamluvený neměli, protože z tak vzdálené vesničky jako Isaugh nebyla žádná předběžná rezervace možná, ale ona si dozajista nějaký našla. Cože to řekla, než se rozdělili? Setkáme se na vrcholku Věže? Nebyly snad Lázně nejvyšším patrem, které si mohli dovolit? Adamova zmínka o robustnějším pořádku a zákonech pouze umocnila jeho jistotu, že uvažuje správně.

Teď už stačilo jen jediné — vypravit se za svou ženou, která šla napřed.

„Poslyšte, pane Boreasi, na Tržišti se zřejmě vyznáte. Ale co prstence Věže?“

„První čtyři znám jako své boty.“

„To mi stačí. Byl byste ochoten dělat mi den či dva průvodce? Odměna by vás neminula.“

„Přiznávám, že by se mi nějaká práce hodila.“

„A mohl byste nastoupit hned?“

„Dejte mi chvilku,“ řekl Boreas a odtrhl ze zápisníku zářivě bílý lístek.

Zatímco jej připínal na zeď, Senlin nemohl přehlédnout pečlivě vyvedená slova: „Voleto, záchrana je na cestě. Adam.“ Boreas si všiml jeho pohledu a s hořkým úsměškem prohodil: „Zlozyk z pověrčivosti.“

Senlin doufal, že jeho úsměv nevypadá povýšeně, v duchu se však neubránil pomyšlení, že z Adamovy strany jde o pouhé gesto, pouhé nutkání, které si mladík plete s nadějí. Už se chystal pronést pár poznámek stran výhod pragmatismu, když jej přerušila hrstka vzdálených výkřiků, jež se jako nákaza brzy rozmohly ve sborové volání. Senlin se otočil právě včas. Spatřil jakousi šmouhu, která se řtila k zemi, obrovská jako stodola. O udusanou půdu zaduněla jako hrom.

KAPITOLA ČTVRTÁ

Srdečnost mezi poutníky je tím patrnější, čím blíže je člověk Věži. Nedivte se, pokud vás na ulici náhle pohltí spontánní slavnost.

— OBECNÝ PRŮVODCE BABYLONSKOU VĚŽÍ, II. XIV

Mračno červeného prachu se k nim valilo tak prudce, až se zdálo, že do něj padají. Senlin si zakryl obličej těsně předtím, než jej začaly bičovat třísky a oblázky. Mezi prsty mu pronikl drobný šrapnel a štípl jej do líce. Senlin posunul dlaň na poraněné místo. Všude svištěly sutiny, píchaly jej do kůže a s praskáním se odrazely od zdi. O zem zabubnovalo několik dalších úderů, jako déšť meteoritů.

Když se Senlin odvážil znovu pootevřít oči, neviděl nic než vzdouvající se bouři rezavého písku. Pohlédl na svou dlaň, kde potůčky krve rychle houstly v bláto. O chvíli později krupobití změnilo směr. Sutiny je přestaly bičovat ze stran a místo toho jim začaly padat na hlavu a ramena.

Z přítmi vedle Senlina se vynořil Adam a odkašlal si do ohbí paže. Trochu se potácel, k žádné vážnější újmě však nepřišel. Senlin si klopou svého manšestrového saka přikryl ústa a nos a zkusil se v řidnoucí mlze nadechnout. Prvotní výkřiky šoku — dočasně umlčené nárazem — znovu nabíraly na síle, změnily však tón. Původní strach a překvapení vystřídalo nadšení, dychtivost... radost. A pak už rudý oblak odvál závan větru

a nedaleko od nich, co by kamenem dohodil, se z šera vyloup-ly trosky.

Většina byla ovinutá do potrhaných pruhů hedvábí, které se ve větru vzdouvaly jako pavučina. Ve stále čistším vzduchu se začaly rýsovat spletené lidské končetiny — bezvládná ruka visící na zlomeném zápěstí, koleno vytočené do nepřirozeného úhlu, muž zlomený vzad jako kniha, s temenem zaraženým mezi patami. Slabší dunivé zvuky, které prve slyšeli, nebyly meteority, nýbrž nešťastní vzduchoplavci.

Nic na světě Senlin nemiloval víc než příjemně roztopený krb, k němuž si mohl natáhnout nohy, a dobrou knížku, do níž se plně ponořil. Zatímco noční bouře lomcovala okenicemi a jemu v ruce teplal pohár portského, on si do brzkých ranních hodin četl a četl. Obzvláštní požitek měl ze starých epopéjí, v nichž se hrdinové vypravili za nějakým vznešeným, nesplnitelným cílem a cestou s neohroženým fatalismem čelili mnoha nebezpečstvím. Často také umírali, krutou a nelidskou smrtí — rozdrtily je válečné stroje, ušlapali koně či rozčtvrtili bezcitní nepřátelé. Jejich smrt byla nádherně tragická, lyrická a pokaždé romantičtější než ve skutečnosti. Smrt nebyla konečnou, nýbrž přestupní stanicí. Na výjevu před ním teď však nic romantického nebylo. Ani hrdinského. Těla ležela poházená na zemi jako polámané vykřičníky.

Trosky bývaly vzducholodí a mrtvoly zapletené v hedvábí její posádkou. Senlin si ani netroufal hádat, proč se plavidlo zřítilo, s naprostou jistotou však věděl, že ještě před několika minutami se ten graciézní létající stroj pohupoval na šmolkovém nebi.

Zatímco mu hlavou běžely černé myšlenky, k troskám se seběhli návštěvníci Tržiště. Zpřelámanými žebry trupu a zbytky nákladu se začali prohrabovat korpulentní kupci a škrobení vojáci. Hned za nimi následovali vybraně odění muži s kartáčovanými buřinkami a ženy s dovolenkovými čepci, které na

Okraj zlákal příslib kořisti. Výkřiky, jež Senlin prve slyšel, nevolaly do světa starost či žal, nýbrž vlastnický nárok: „Moje! Já to viděl první! Já to měl v ruce dřív!“ Lidé pročešávali trosky lodi rychle a důkladně, jako krabi obírající kosti ryby uvízlé na mělčině. Tu a tam někdo odběhl pryč s náručí hedvábí, spodní půlkou sudu se zrním, kusem svinutého provazu, železnou dělovou koulí, pohmožděnou bronzovou opicí či párem vysokých bot s manžetami. Pak přišli muži s páčidly a rozebrali si prkna, zábradlí, poklopy, a dokonce jednu zázračně neporušenou tabuli vitrážového skla.

Senlin od té podívané nedokázal odtrhnout zrak, třebaže mu z ní bylo špatně. Takové barbarství na úpatí slavné Věže mu přivodilo šok. Jaká hrůza! Měl chuť posadit všechny ty rabiáty do řady před sebe a připomenout jim zásady slušnosti. Přes zrazené ideály přece cesta z chudoby nevede!

Za několik minut už z pohromy zbýval jen kráter, jemné cáry hedvábí a téměř donaha svlečená těla posádky.

A pak, jako by se za celou hanebnou scénou zatáhla opona, na ně padl stín Věže.

V pološeru druhé noci se Senlin zachvěl. Odkášlal si a otočil se k Adamovi, jehož silueta se rýsovala proti kvapně ustupující hranici světla. „Kdo je pohřbí?“ promnul si jemně zaprášenou ránu na líci.

„Supi,“ odušil chmurně Adam. „Měli bychom jít. Do Přizemí je to ještě kus cesty.“ Z plátěných kalhot si vytáhl kožený pásek a udělal na něm smyčku. Tu si nasadil na zápěstí a druhý konec nabídl Senlinovi. Ten si jej vzal poněkud rozmrzele. „Držte se. Průchod je trochu úzký.“

Senlin šel za Boreasem jako někdo, kdo ospale venčí psa. Anebo jako ospalý pes. Ohlédl se přes rameno a spatřil, jak žena s kruhy pod očima vytáhla z kapsy voskový pahýl. Škrtla sirkou, přiložila ji ke knotu a při mihotavém světle svíčky dál četla zprávy ztracených.

O tři měsíce dříve stál Senlin na stupínku, v prstech svíral kousek křídý a na tabuli kreslil poslední úhel diagramu Babylonské věže.

Škola sídlila v domě bez oken a s vysokými štítovými zdmi na konci hlavní isaughské třídy. Každé jaro ji lidé nabílili jako nevěstu a přímořské živly ji pak vždy svlékly donaha. Senlin na tom stavení, kam táhlo a zatékalo, miloval každý suk každého prkna.

Měl na sobě dlouhý černý kabátec a úzké černé kalhoty — svou učitelskou uniformu. Jeho hlas se nesl až k vysokým, obnaženým krovům. Na prostředním trámu sedělo ptačí hnízdo. „Na úpatí je stěna Babylonské věže tlustá čtvrt míle,“ přednášel Senlin. „Což znamená, že vstupy — je jich celkem osm — musejí návštěvníky provést čtvrtinou míle kamenného masivu.“ Otočil se na patě a u pasu mu zavířily čtvercové šosy kabátce. Spočinul zrakem na čtyřech řadách prastarých cedrových škamen. Jeho současní žáci se ničím nevymykali — vzpřímení chlapci a dívky s ospalýma očima, ve věku od osmi do šestnácti let. Poklepal si křídou o spánek. „Jen si to představte. Přijdete domů, otevřete vstupní dveře a pak musíte ujít pět set kroků, než se ocitnete v předsíni. Tomu říkám práh! A přitom stojíte teprve v prvním prstenci Věže.“

Když se nedočkal takové užaslé odezvy, jakou podle něj téma zasluhovalo, vyvolal hochu v zadní lavici, Colina Weekse, který ospalostí téměř šilhal. „Pane Weeksi, připomeňte třídě, co je to prstenec?“

Mladý pan Weeks, vytržený ze zasnění, se předklonil tak prudce, až se mu hrana lavice zabořila do žaludku. „Uh-h,“ hekl tiše. Zavrzaly židle a hlavy ostatních žáků se k němu otočily. Vlastovka na prostředním trámu zašvitořila v tu nejnehodnější chvíli.

„Slečno Stubbsová, vy jste si doma zajisté přečetla, co jsem vám uložil. Pomůžete panu Weeksovi?“ otočil se Senlin k dívce se špičatým nosem, která se vyjímala v přední lavici jako pyšná figura na přídi galeony.

„Ano, pane řediteli. ‚Prstence‘ se říká patrům Věže. Jsou to taková malá kulatá království,“ odhrkala dívka řezavým, leč inteligentním hlasem. „Stejně jako šestatřicet států Uru jsou všechny svým způsobem jedinečné, ale místo aby se prostíraly po mapě, jsou na sebe naskládány jako narozeninový dort.“ Třída se jejímu spontánnímu přirovnání zachichotala.

„Výborně. A má Babylonská věž krále?“ Senlin krátce poklepal křídou o stůl.

„Má spoustu říší a demokracií a byrokracií,“ odvětila slečna Stubbsová. „Je jako piroh s mletým masem. Plná všemožných cizokrajných ingrediencí.“ Třída se znovu zasmála a tentokrát se pousmál i Senlin. Snaživá dívka se zarděla.

„Velmi dobře. Ačkoli si po těch vašich analogiích říkám, jestli náhodou nemáte hlad.“ Senlin stiskl rty a prošel kolem tabule popsané rovnicemi a opravenými verši k průřezovému nákresu nižších pater Věže — Přízemí, Kabaretu a Lázní. „My samozřejmě nevíme, kolik prstenců Věž má, protože je nikdy nikdo spolehlivě nezmapoval. Přes trvalou oblačnost u vrcholku není ze země nic vidět.“

„Proč někdo nevyletí nahoru vzducholodí a nezabodne tam vlajku za Isaugh?“ ozval se hlas z prostřední řady.

„Dobrá otázka...“ Senlin natáhl krk, aby se podíval, kdo to promluvil, „...pane Gregore. Vysvětlím vám to na příkladu. Víím, že máte malou veslici. Viděl jsem, jak na ní v zátoce dovádíte celý víkend. A teď nám povězte, co by se stalo, kdybyste ji přistavil u nejžádanějšího mola v přístavu? Vííte kterého — toho přímo uprostřed, co je široké jako školní dvůr.“

„Starý kapitán Cuthbert by na ni hodil kotvu.“

„Proč?“

„Protože je to jeho molo!“ zvolal chlapec a vzrušeně zašermoval rukama.

„Přesně tak. A kdybyste přeplul celý Nirův oceán a chtěl zakotvit v nějakém cizokrajném přístavu, který hlídají pevnosti a ručnice a flotila válečných lodí, jak by vás asi přivítali?

Co kdyby se jim nelíbilo, že se jim tam courá nějaký uličník v otlučené veslici?“ Mladík se usmál, odfrkl si a založil si ruce na prsou. „Počítám, pane Gregore, že stejně je tomu s naší Věží. Nemyslete si, že vás všude čekají s otevřenou náručí.“

Nato pustil žáky domů. Slyšel, jak se v šatně oblékají a špi-tají veselými hlásky. Venku přelo — typické jarní počasí. Pod podlahou bublala voda a třídou se linulo zemité aroma. Jeho žáci dobře věděli, že cestou zpátky nesmějí bouchat dveřmi, jejich úprk ze školy byl však bujarý ve všech ostatních ohledech. Ani studené mrhnutí nezchladilo jejich nadšení z právě naby-té svobody.

Málokoho z nich přitom napadlo, že chvilkovému volnu se vlastně těší i jejich ředitel.

Senlin zasněně přejížděl křídou po tabuli a zkrášloval dia-gram Věže. Představoval si sám sebe na palubě vzducholodi, která krouží kolem majestátní stavby, s dalekohledem u oka... Po chvíli se však při té představě zamračil. Kdepak, jeseter se nikdy nepromění v ptáka...

Tvrdá kůže Adamova opasku mu na dlani dělala puchýře, ale on ji pevně svíral dál.

Průchod byl skutečně čtvrt míle dlouhý, jinak se však své-mu protějšku ze Senlinovy fantazie ničím nepodobal. Senlin čekal ladné povrchy a spořádaný průvod. Místo toho si razili cestu hornickou šachtou. Podél stěn nevedla lana ani zábradlí. Příchozí se sráželi s odchozími jako berani na mostě.

Ze všech stran jím zmítali turisté, kupci, lapkové a poutníci. Šlapali mu na palce, odírali paty a otloukali lokty. Do očí jej jako černý pepř páli dým a saze z občasných svícnů. Nemohl se pořádně nadechnout. Kouř se podél železných trámů pod stro-pem vinul jako řeka tekoucí vzhůru nohama. Ztrápené hýkání a bučení tažných zvířat, urputný štěkot jejich majitelů a přerý-vaný vzlykot jedné mladé ženy zesilovala ozvěna tunelu natolik, až se Senlin bál, že brzy s vriskem vezme nohy na ramena.